

Константиук Наталія
к.е.н., доцент кафедри економіки та фінансів, ТНТУ ім. І. Пулюя
Борко Назар
студент групи ПФМз-51
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя,
м.Тернопіль, Україна
Nataliia Konstantiuk
PhD (Economics), Associate professor Department of Economics and Finance, TNTU
Nazar Borko
student group ПФМз -51
Ternopil Ivan Puluj National Technical University,
Ternopil, Ukraine

ОЦІНЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З МЕТОЮ ПОШУКУ РЕЗЕРВІВ ЇХНЬОГО ЗРОСТАННЯ EVALUATION OF THE FINANCIAL RESULTS OF THE ENTERPRISE ACTIVITY WITH THE PURPOSE OF THE SEARCH OF RESERVES FOR THEIR GROWTH

Розвиток ринкових відносин підвищує відповідальність і самостійність підприємств та інших суб'єктів ринку в підготовці та прийнятті управлінських рішень. Ефективність цих рішень багато в чому залежить від об'єктивності, своєчасності та всебічності оцінювання існуючих й очікуваних фінансових результатів діяльності підприємства.

Метою аналізу фінансових результатів діяльності підприємства виступає інформаційне забезпечення прийняття рішень, на які істотно впливають фактичні або прогнозні дані про фінансові результати його діяльності. Ідеться про отримання відносно невеликої кількості ключових, найінформативніших параметрів, що об'єктивно і всебічно характеризують стан та динаміку результатів діяльності підприємства. Фінансовий аналіз підприємств проводиться з метою виявлення вразливих місць і визначення шляхів їх усунення. Дані аналізу відіграють вирішальну роль при визначенні напрямів конкурентної політики підприємства, вони використовуються при оцінці виконання поставлених перед ним завдань і для розробки програм розвитку на перспективу.

Основними завданнями аналізу фінансових результатів діяльності підприємства є оцінка динаміки показників прибутку, виявлення та вимір дій різних чинників на прибуток, оцінка можливих резервів подальшого росту прибутку на основі оптимізації об'ємів виробництва та витрат. Отже, основною метою аналізу фінансових результатів є розробка обґрунтованих управлінських рішень, направлених на підвищення ефективності діяльності господарюючого суб'єкта.

Першочерговими завданнями аналізу фінансових результатів, завдяки яким досягається його головна мета, є:

- оцінка динаміки абсолютних показників фінансових результатів (прибутку і рентабельності);
- визначення напряму і розміру впливу окремих факторів на суму прибутку та рівень рентабельності;
- виявлення та оцінка можливих резервів зростання прибутку й рентабельності;
- розробка заходів щодо використання виявлених резервів.

Прибуток є формою доходу підприємця, який вклав свій капітал з метою досягнення певного комерційного успіху, проте він характеризує лише ту частину доходу, яка «очищена» від затрат, понесених на здійснення цієї діяльності. Узагальнюючим фінансовим показником діяльності підприємства є його чистий прибуток - загальна сума прибутку підприємства від усіх видів діяльності за звітний період. Відповідно до чинних в Україні положень (стандартів) бухгалтерського обліку, загальний прибуток підприємства

складається з прибутку, отриманого підприємством від звичайної діяльності та від надзвичайних подій. Прибуток від звичайної діяльності становить близько 95% загальної суми отриманого підприємством прибутку.

Процес накопичення прибутку відбувається під впливом факторів внутрішнього та зовнішнього характеру.

Внутрішні фактори впливу на прибуток підприємства - це фактори, які залежать від діяльності підприємства: обсяг діяльності підприємства, стан та ефективність використання ресурсів підприємства, рівень доходів, рівень витрат, ефективність цінової та асортиментної політики.

Зовнішні фактори впливу на прибуток підприємства - це фактори, які не залежать від діяльності підприємства: державне регулювання цін в сучасних умовах на товари, які входять до споживчого кошика, подорожчання послуг інших галузей національної економіки, система оподаткування, зміна нормативних документів по кредитуванню, збільшення облікової ставки за користування кредитними ресурсами, політика держави по формуванню доходів, відсутність індексації доходів населення залежно від темпів інфляції.

Показники рентабельності являються відносними характеристиками фінансових результатів та ефективності діяльності підприємства. Вони є важливими характеристиками факторного середовища формування прибутку та доходу підприємства. З цієї причини показники рентабельності є обов'язковими елементами порівняного аналізу та оцінки фінансового стану підприємства.

Для того щоб рівень прибутковості покращувався, на підприємстві повинні проводитися заходи тільки в наступному порядку:

- організаційні (удосконалення виробничої структури, удосконалення організаційної структури управління, диверсифікація виробництва, реструктуризація виробництва тощо);
- технічні (оновлення техніко-технологічної бази, переозброєння виробництва, вдосконалення виробів, що виробляється);
- економічні важелі та стимули (удосконалення тарифної системи, форми і системи оплати праці, прискорення обігу оборотних коштів тощо).

Якщо почати проводити зміни не в такому порядку, то позитивні зрушення у ефективності діяльності будуть малопомітними, або відсутніми взагалі.

Основними резервами зростання прибутку від реалізації є: збільшення обсягу реалізації продукції, зниження собівартості реалізованої продукції, поліпшення якості продукції. Збільшення обсягу реалізації продукції досягається за рахунок: зростання обсягу виробництва продукції, зменшення залишків готової продукції на кінець звітного періоду, підвищення рівня цін.

Прибуток синтезує в собі всі найважливіші сторони роботи підприємства. Щоб прибуток підприємства зростав, воно повинне: нарощувати обсяги виробництва і реалізації, розширювати асортимент та підвищувати якість, орієнтуючись на ринок, впроваджувати заходи щодо підвищення продуктивності праці своїх працівників, зменшувати витрати на виробництво, з максимальною віддачею використовувати потенціал, що є у його розпорядженні підприємства, у тому числі фінансові ресурси, зі знанням справи вести цінову політику, бо на ринку діють переважно вільні (договірні) ціни, грамотно будувати договірні відносини з клієнтами, вміти найбільш доцільно розміщати (вкладати) одержаний раніше прибуток з точки зору досягнення оптимального ефекту.

Перелік використаних джерел:

1. Блонська В. І. Ефективне управління прибутком підприємства – основа його стратегічного потенціалу / Блонська В.І., Венгжин О.Р. // Науковий вісник НЛТУ України. – 2016. – Вип. 21.17. – С. 160-165.

2. Дяків В. О. Технологія аналізу фінансових ресурсів підприємства [Електронний ресурс] / В. О. Дяків. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/16_NPRT_2013/Economics/10_140042.doc.htm

УДК 658.8

Трушкіна Наталія
кандидат економічних наук, науковий співробітник
Інститут економіки промисловості НАН України,
м. Київ, Україна
Nataliia Trushkina
Candidate of Economic Sciences, researcher
The Institute of Industrial Economics of NAS Ukraine,
Kyiv, Ukraine

ЩОДО ВІДМІННОСТЕЙ КОМЕРЦІЙНОЇ ТА ЛОГІСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ ON THE DIFFERENCES IN THE COMMERCIAL AND LOGISTIC ACTIVITY OF ENTERPRISES

У сучасних умовах господарювання підприємств різних галузей актуалізується проблема організації їх логістичної діяльності. Аналіз спеціальної літератури свідчить про взаємозв'язок логістичної діяльності з різними видами господарської діяльності підприємств, а саме: комерційною, збутовою, маркетинговою, виробничою, фінансовою, інвестиційною, рекламною діяльністю та стимулюванням збуту, ціноутворенням, менеджментом якості, інформаційним забезпеченням.

Узагальнення наукових підходів [1-5] до суті комерційної діяльності підприємства дозволило систематизувати її зміст таким чином (рис. 1).

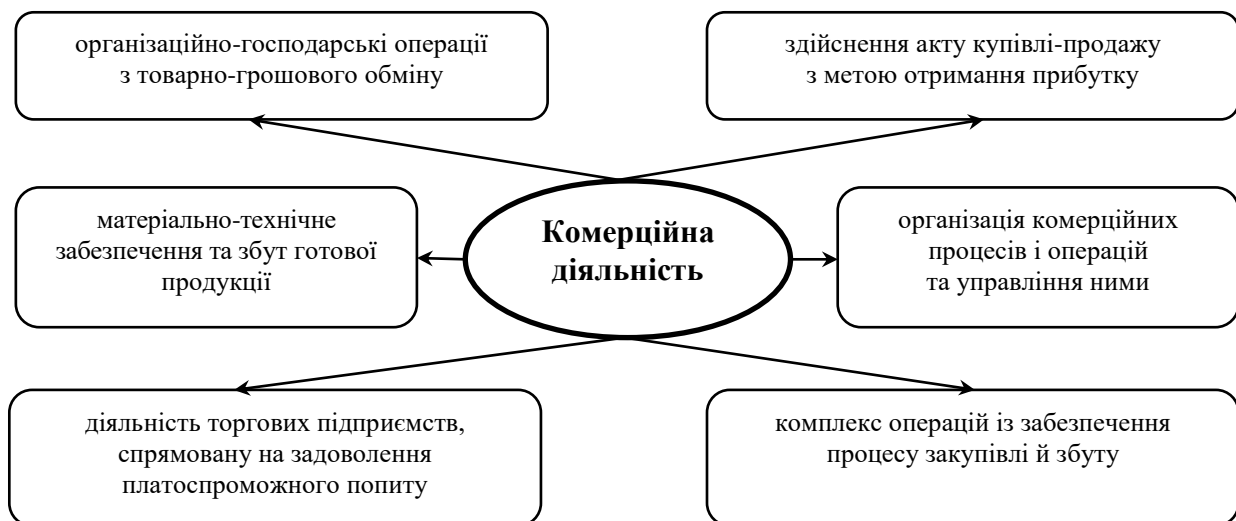

Рис. 1. Підходи до визначення змісту терміна «комерційна діяльність підприємства» (складено автором)

У результаті дослідження виконано порівняльний аналіз комерційної та логістичної діяльності підприємств. Встановлено, що до основних процесів комерційної діяльності можна віднести такі: проведення маркетингових досліджень (аналіз попиту споживачів, роботи постачальників і конкурентів); закупівля товарів для подальшого перепродажу; формування та зберігання товарних запасів на складах; організація процесів оптової